

Европска унија ради на закону који би приморао невладине организације, консултантске куће и академске институције да пријаве било какво финансирање које не долази из ЕУ, како би се сузбио страни утицај у блоку, потврдила су три извора за "Политико".

Планирани закон, који је у врло раној фази, сличан је онима који постоје у Аустралији и САД. Амерички Закон о регистрацији страних агената захтева од лобиста који раде у име страних влада да се региструју код савезне владе од 1938. године.

Председница Комисије Урсула фон дер Лајен најавила је пакет за "одбрану демократије" током говора о стању Уније прошлог септембра, чиме је започео рад на Закону о страном утицају који је предводила потпредседница Комисије за правосуђе Вера Јурова.

Мало је вероватно да ће европска верзија бити усмерена на појединце, али би натерала и комерцијалне и непрофитне организације да обелодане финансирање ван Уније, а које се односи на трансакције као што је плаћање академских студија, рекао је неименовани званичник Европске комисије.

Европа се последњих година бори са низом операција којима руководи „страни утицај“, у

које, по писању портала, спадају „руски хакерски напади и пласирање информација са циљем да се утиче на резултате избора, кинески грантови за универзитете који имају за циљ да обликују реторику о људским правима, али и недавна корупционашка афера „Катаргејт” која је потресла Европски парламент”.

Критичари оцењују да је тајминг „незгодан”. Наиме, ЕУ је почела интензивније да ради на предлогу закона баш у моменту док трају протести у Грузији због сличног закона, а који предвиђа да се организације региструју као „агенти страног утицаја” уколико више од 20 одсто њихових средстава долази из иностранства.

Да је у питању врло осетљива проблематика показују и реакције невладиних организација на прелиминарни упитник за проверу утицаја који је послала ЕК.

Према копији упитника у коју је „Политико” имао увид, од испитаника се тражи да наведу детаље о изворима финансирања ван ЕУ, што је многе изненадило.

Из „Транспаренси интернешенела” поручили су да се питањима процењује "да ли та организација представља претњу демократији”.

Неке невладине организације изразиле су забринутост да би, ако Европа настави са сопственом верзијом америчког Закона о регистрацији страних агената и неке друге земље, попут Мађарске, могле да искористе исти метод за сузбијање продемократских снага у њиховој земљи, наводи „Политико”.

(Политика)